

30

AKTUĀLAS
PROBLĒMAS
LITERATŪRAS
UN KULTŪRAS
PĒTNIECĪBĀ

Liepājas 30. starptautiskā zinātniskā konference

**AKTUĀLAS PROBLĒMAS
LITERATŪRAS UN KULTŪRAS PĒTNIECĪBĀ**

AKTUALIOS PROBLEMOS LITERATŪROS IR KULTŪROS TYRIMUOSE

CURRENT ISSUES IN RESEARCH OF LITERATURE AND CULTURE

2024. gada 21.–22. martā

Liepājas 30. starptautisko zinātnisko konferenci
AKTUĀLAS PROBLĒMAS LITERATŪRAS UN KULTŪRAS PĒTNIECĪBĀ

rīko

RTU Liepājas akadēmijas Humanitāro un mākslas zinātņu centrs,

Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūts,

Lietuviešu literatūras un folkloras institūts,

Vītauta Dižā universitāte



Atbalsta



Liepāja

Konferences starptautiskā zinātniskā komiteja:

Zanda Gūtmane, Dr. philol.,
līdzpriekšsēdētāja
Anita Helviga, Dr. philol.,
Benedikts Kalnačs, Dr. habil. philol.,
līdzpriekšsēdētājs
Ieva Kalniņa, Dr. philol.
Skaidrīte Lasmane, Dr. phil.
Laura Laurušaite, Dr. hum. (Lietuva),
līdzpriekšsēdētāja
Edgars Lāms, Dr. philol.,
līdzpriekšsēdētājs
Aurēlija Mikolaitīte, Dr. hum. (Lietuva),
līdzpriekšsēdētāja
Justīna Prusinovska, Dr. philol. (Polija),
Pāvels Štolls, Dr. philol. (Čehija)

Norises vieta

RTU Liepājas akadēmija
Lielā iela 14
Liepāja, Latvija
LV-3401

Konferences organizācijas komiteja:

Inta Genese-Plaude, Mg. philol.
Sigita Ignatjeva, Ph.D.
Anda Kuduma, Dr. philol.
Karīna Krieviņa, Mg. paed.
Vēsma Lēvalde, Dr. art.
Sandra Okuņeva, Mg. philol.,
Elza Ozola, Mg. hum.
Daiga Straupeniece, Dr. philol.
Paula Sekača, Mg. hum.
Linda Zulmane, Mg. philol.

Kontakti

Organizācijas komitejas sekretāre **Paula Sekača**
paula.sekaca@rtu.lv

Konferences darba kārtība

Ceturtdiena, 21. marts

Dalībnieku reģistrācija	10.00–11.00	4. stāva vestibils
Konferences atklāšana un plenārsēde	11.00–11.50	aktu zāle (4. stāvs)
Sekciju darbs (1.–4. sēde)	12.10–14.05	227., 327., 243., 229. telpa
Kafijas pauze	14.05–14.45	4. stāva vestibils
Sekciju darbs (5.–8. sēde)	14.45–16.40	227., 327., 243., 229. telpa
Kafijas pauze	16.40–17.00	4. stāva vestibils
Diskusija “Humanitāro zinātņu iespējas pragmatisma pasaulē”	17.00–18.30	227. telpa
Kultūras programma	19.00	Galerija “Roma”, Zivju iela 3, Liepāja

Piektdiena, 22. marts

Sekciju darbs (9.–12. sēde)	9.00–10.30	227., 327., 243., 229. telpa
Kafijas pauze	10.30–11.00	4. stāva vestibils
Sekciju darbs (13.–16. sēde)	11.00–12.30	227., 327., 243., 229. telpa
Kafijas pauze	12.30–13.10	4. stāva vestibils
Sekciju darbs (17.–20. sēde)	13.10–14.40	227., 327., 243., 229. telpa
Pauze	14.40–14.50	4. stāva vestibils
Sekciju darbs (21.–23. sēde)	14.50–16.20	227., 327., 243., 229. telpa
Konferences noslēgums	16.20	

Referāts – 20 minūtes

21. marts

10.00–11.00	Dalībnieku reģistrācija (4. stāva vestibils)			
11.00–12.00	Konferences atklāšana un plenārsēde (aktu zāle) Vada Anita Helviga			
	Atklāšana, uzrunas, apsveikumi Čirts Jankovskis “Eiropas kultūras galvaspilsētas ietekme uz sabiedrību” Edgars Lāms “APLKP gadu ritējumā”			
	227. telpa 1. sēde	327. telpa 2. sēde	243. telpa 3. sēde	229. telpa 4. sēde
Sēdi vada	Edgars Lāms	Elvīra Žvarte	Gīšana Vanagaite <i>(Gīšana Vanagaitē)</i>	Benedikts Kalnačs
12.10–12.30	Gatis Ezerkalns Antīkās pasaules mitoloģisko tēlu reinterpretācija mūsdienu masu kultūrā: salīdzinošā analīze	Elvīra Žvarte Novecošanās kultūrpētniecība tekstā, kontekstā un kopradē: Latviešu folkloras krātuves ekspedīciju materiālu un biogrāfisko interviju piemēri	Gintare Vaitonīte <i>(Gintarē Vaitonytē)</i> Rolandas Bartas priekš Rolandā Bartā / Rolands Barts pret Rolandu Bartu	Ilze Ļaksa-Timinska Artura Kadiķa-Grozņija “Ens” un viņa sievietes
12.30–12.50	Anna Paula Pujēna Anšlava Eglīša darbi uz ekrāna un aiz tā	Ieva Zepa Deviņpadsmit gadi slēpjoties akā. Greiņu Jāņa dzīvesstāsts.	Židrone Kolevinksiene <i>(Žydrone Kolevinskiene)</i> Prozopografijos metodo išbandymas literatūros tyrimuose / Prosopogrāfijas metodes pārbaude literatūras pētniecībā	Iryna Pupurs Linards Laicens un 1934. gada ukraiņu žurnāls “Sarkans ceļš”
12.50–13.10	Sandra Ratniece, Laimdota Ločmele	Lote Katrīna Cērpa, Sanda Paukste,	Daļa Kuiziniene	Ieva Kalniņa

	Detektīvžanra robežu paplašināšanās tekstā. Grāmatas “Dzejas detektīvi” (2024) piemērs	Ieva Vītola Dzīvais kultūras mantojums Kazdangā: tradīcijas un kopiena	(<i>Dalia Kuiziniene</i>) Diasporiniai menininkų pasirinkimai ir kūrybinė (ne)adaptacija / Diasporas mąkslinieku izvēles un radošā (ne)adaptācija	Kā kļūt par padomju dzejnieku: Jānis Sudrabkalns 1940.–1941. gadā
13.10–13.30	Sandra Krūmiņa Latviešu folklorā latviešu fantāzijas literatūrā – ieskats	Zane Grigoroviča, Anna Lauska Dzīvais kultūras mantojums Kazdangā: vietas un vietu stāsti	Sandra Bernotaite (<i>Sandra Bernotaitė</i>) Modernist Literary Criticism in the Post-War Lithuanian Diaspora” / Modernistiskā literatūras kritika pēckara lietuviešu diasporā	Anna Freiberga Noraidīšana un attaisnošana: dažu Igaunijas un Latvijas literatūras klasiķu izvērtējums vēlinā šaļinisma kultūrtelpā
13.30–13.50	Imants Ļaviņš Ornaments un sociālistiskā reālisma metode LPSR (1945–1953)	Roberts Ķipurs Nacionālā pretošanās Kurzemē pēc Otrā pasaules kara – pieminēkli un atmiņas	Daiva Dapkuote (<i>Daiva Dapkutė</i>) Sugrīžus ī posovietinē Lietuvā: īšeivīu patirtys ir jū refleksijōs spaudōje / Atgriežoties pēcpadomju Lietuvā: emigrantu pieredze un to atspoguļojumi presē	Inguna Daukste-Silasprōge Rīgas atkalredzēšana. Ieskats Ainas Zemdegas daiļrades lappusēs
13.50–14.05	Jautājumi un diskusija			
14.05–14.45	Kafijas pauze 4. stāva vestibils			
	227. telpa 5. sēde	327. telpa 6. sēde	243. telpa 7. sēde	229. telpa 8. sēde
Sēdi vada	Beata Paškevica	Jānis Krastiņš	Aurēlija Mīkolaitīte (<i>Aurelija Mykolaityte</i>)	Vēsma Lēvalde
14.45–15.05	Beata Paškevica Latviešu hernhūtiešu rokraksti kultūrlingvistiskā skatījumā	Jānis Krastiņš Rekonstrukcijas un atdarinājumi kultūras	Martīns Vingris (<i>Martynas Vingrys</i>) “Līskt velniai ī skylē”: obsceņiškīeji motyvai pasakose	Līva Bodniece, Marija Kristīna Lotmane (<i>Maria-Kristiina Lotman</i>), Jovita Dikmoniene

		mantojuma aizsardzības atziņu kontekstā	apie kvailā velniņ / “Līst velna caurumā”: neķītrības motīvi pasākās par stulbo velnu	(<i>Jovita Dikmonienē</i>) Antigones un Mēdejas ceļi Baltijā
15.05–15.25	Māra Grudule No Lāčplēša raizēm līdz Tāravas Anniņas priekiem. Pagriezieni tulkojumā: pirmā latviešu prozas antoloģija vācu valodā (1910)	Madara Marcinkus Latviešu zemnieku skolu mantojums Kurzemē un Zemgalē: neapzinātas vērtības un mūsdienu izaicinājumi	Arūns Vaicekauskas (<i>Arūnas Vaicekauskas</i>) Nuo bažņytinio meno iki atsitiktinių įvykių: Aplinkos atspindžiai žemdirbių Užgavėnių vaidinimuose / No bažnicų mākslas līdz nejaušiem notikumiem: vides atspoguļojumi zemkopju Meteņu tēlojumos	Zane Kreicberga Starptautiskā jaunā teātra festivāla “Homo novus” trīsdesmitgades priekšvakarā jeb neiespējamais ietekmes mērījums
15.25–15.45	Mārtiņš Mintauris Kāda lasītāja piezīmes. Ieskats Puriņu Klāva intelektuālajā bagāžā	Sarmīte Barvika, Sandra Treija Mūsdienu telpiskās attīstības problematika un paradigmas	Ramune Šmigelskīte-Stukiene (<i>Ramunė Šmigelskytė-Stukienė</i>) Kazimiero Konstantino Pliaterio šeimos kasdienybė remiantis 1787 m. kunigo Ignoto Houwalto “dienoraščiu” / Kazimira Konstantina Plātera ģimenes ikdiena, pamatojoties uz 1787. gada priesteru Ignāta Houvalta “dienasgrāmatām”	Lauma Mellēna-Bartkeviča Aktuālie izaicinājumi 20. gs. pēdējo desmitgažu mākslas pētniecībā: muzikālā teātra konteksti
15.45–16.05	Juris Andrejs Kastiņš Vēstures un literatūras naratīvs vācbaltu rakstnieces Elzas Bernevicis romānā “Negaiss pār Dievzemīti” (<i>Wetter überm Gottesländchen</i>)	Baiba Vērpe Latvijas kūrortu teritoriju plānošana mūsdienās	Aušra Tamošiūnienē (<i>Aušra Tamošiūnienė</i>) Zoomorfiniai motyvai Danieliaus Naborowskio (1573–1640) poezijoje / Zoomorfiski motīvi Daniela Naborovska (<i>Danielius Naborowskis</i> , 1573–1640) dzejā	Elīza Paula Graudiņa Izrādes emigrācijas šķērsgriezums: “Izraidīto” piemērs
16.05–16.25	Velga Vēvere	Andra Ulme, Elīna Elere		Skaidrīte Lasmane Laikmetīguma

	Sērens Kirkegors dāņu zelta laikmeta mediju dienaskārtībā	Radošie arhitekti Liepājā 21. gadsimtā	konstrukcija/dekonstrukcija latviešu kultūrā
16.25–16.40	Jautājumi un diskusija		
16.40–17.00	Kafijas pauze (4. stāva vestibils)		
17.00–18.30	227. telpa Diskusija “Humanitāro zinātņu iespējas pragmatisma pasaulē” Vada Zanda Gūtmane Piedalās: Tālis Juhna, Valters Ščerbinskis, Laura Laurušaite, Anda Baklāne		
19.00	Kultūras programma Galerija “Roma” Zivju iela 3, Liepāja		

22. marts

	227. telpa 9. sēde <i>Latvijas 20.–21. gadsimta vēsture: sociālā morfogenēze, mantojums un izaicinājumi</i>	327. telpa 10. sēde	243. telpa 11. sēde	229. telpa 12. sēde
Sēdi vada	Zanda Gūtmane	Una Smilgaine	Židrone Kolevinskiene (<i>Žydronė Kolevinskienė</i>)	Linda Zulmane
9.00–9.20	Zanda Gūtmane Iesaistītais subjekts: latviešu literatūras piemēri	Una Smilgaine Priekšstati par novecošanos un vecumu tradicionālajā kultūrā: latviešu tautasdziesmu piemērs	Vijole Višomirskīte (<i>Vijolė Višomirskytė</i>) Dvigubas rašytojų gyvenimas: žvilgsnis į šiaudienos lietuvių literatūros visatą / Rakstnieku dubultā dzīve: ieskats mūsdienu lietuvišu literatūras visumā	Linda Zulmane Autobiogrāfiskais Andrieva Niedras stāsts “Viktors Karlovičs”
9.20–9.40	Aigars Urtāns Holokausta reprezentācija Latvijas kultūrtelpā: daži vizualizācijas aspekti sabiedrības izpratnes veidošanas kontekstā	Zaiga Pleiko Ēšana kā attiecību reprezentācija laulāto sadzīves tautasdziesmās: sievietes perspektīva	Donata Mitaite (<i>Donata Mitaitė</i>) Autorefleksija vēlyvoje Alfonso Maldonio poezijoje / Pašrefleksija Alfonsa Maldoņa vēlnajā dzejā	Iļona Miezīte Garīgo meklējumu krustpunkti Aspazijas un Friča Bārdas dzejā
9.40–10.00	Vēsma Lēvalde Kolektīvās atmiņas reprezentācija mūsdienu teātrī. Izrādes “Mēs, roks, sekss un PSRS” piemērs	Ginta Pērle-Sīle Akumulācijas princips latviešu tautasdziesmu krājumu veidošanā 19. gs.	Aurēlija Mikolaitīte (<i>Aurelija Mykolaityte</i>) Atminties procesų įvaizdinimas Audriaus Plioplio paveiksluose / Atmiņas procesu attēlojums Audrjusa Pļoņa gleznās	Zane Šiliņa Ūdens motīvs un tā transformācijas Raiņa un Aspazijas dramaturģijā

10.00–10.20	Elīna Gailīte Vēstures reprezentācijas tautas deajā un skatuviskāajā tautas deajā	Krišs Grunte Egles semantika latviešu tautasdziesmās bedību rituāla kontekstā	Gitana Vanagaite (<i>Gitana Vanagaitė</i>) Kairioji mintis Lietuvos, Latvijos ir Estijos XX a. pradžios avangarde / Kreisās domas Lietuvā, Latvijā un Igaunijā 20. gs. sākuma avangardā	Lita Silova Pļava – noslēpumaina pasaule Kārļa Skalbes pasākās
10.20–10.30	Jautājumi un diskusija			
10.30–11.00	Kafijas pauze (4. stāva vestibils)			
	227. telpa 13. sēde <i>Flanērisms un modernitāte Latvijas starpkaru kultūrā</i>	327. telpa 14. sēde	243. telpa 15. sēde	229. telpa 16. sēde
Sēdi vada	Aija Brasliņa	Ivars Šteinbergs	Daļa Kuiziniene (<i>Dalia Kuizinienė</i>)	Anita Helviga
11.00–11.20	Aija Brasliņa Berlīnes flanērisms: latviešu mākslinieku modernistu skatpunkti vācu metropolē	Ivars Šteinbergs Tēzes par konceptuālo literatūru. Radošums un jaundarbs	Asta Petraitīte-Briediene (<i>Asta Petraitytė-Briedienė</i>) <i>Tarp literatūros ir istorijos: Jean Maucière</i> , “Sous le ciel pâle de Lithuanie” / Starp literatūru un vēsturi: Žans Moklērs “Zem Lietuvas blāvajām debesīm”	Anita Helviga Poliptotons kā stilistiska figūra mūsdienu latviešu literatūrā: piemēru klasifikācijas mēģinājumi

11.20–11.40	Artis Ostups Ātruma pieredze Linarda Laicena krājumā “Berlīne” (1924)	Daiga Zirnīte Marta Pujāta topogrāfiskās dzejas tēlainība – krājums “Dāma baltos džinsos”	Egle Mikulskaitē (<i>Eglē Mikulskaitē</i>) Liminalumo koncepto pritaikymas literatūros tyrimams / Liminalitātes jēdziena/koncepta lietojums literatūrzinātnē	Ivars Bērziņš Mūzikas un reklāmas mijiedarbības iespējamie veidi. Latvijas mūzikas industrijas gadījums
11.40–12.00	Ieva Kalnača Gustavs Šķilters un Jāzepe Grosvalds, latviešu mākslinieki un flanēri Parīzē – kopīgais un atšķirīgais	Sandra Okuņeva Kurzemes pilsētvides tēlojums bērnu dzejā. Maijas Laukmanes grāmata “Ielošanās. Talsu ielu līkloči un noslēpumi”	Kristina Tutlīte (<i>Kristina Tutlytē</i>) Intelektualiosios lietuvių literatūros problema: konceptas ir dēsningumai / Intelektuālās lietuviēšu literatūras problēma: koncepts un likumsakarības	Marita Zitmane Publiskā telpa un dzimte. Teorētiskie un pētnieciskie aspekti
12.00–12.20		Laura Laurušaite (<i>Laura Laurušaite</i>) Konditorejas terminu tulkošana lietuviēšu valodā Māra Putniņa grāmatā “Mežonīgie pīrāgi”		Rīta Lūriņa Latviešu deja. Skatuve un dzīve tradīcijā un jaunradē
12.20–12.30	Jautājumi un diskusija			
12.30–13.10	Kafijas pauze (4. stāva vestibils)			

	227. telpa 17. sēde <i>Flanērisms un modernitāte</i> <i>Latvijas starpkaru kultūrā</i>	327. telpa 18. sēde	243. telpa 19. sēde	229. telpa 20. sēde
Sēdi vada	Eva Eglāja-Kristšone	Anna Auzāne	Sigita Ignatjeva	Vita Zelče
13.10–13.30	Eva Eglāja-Kristšone Mehāniskā flanēze: kantoristes tēls starpkaru literārajā kultūrā	Anna Auzāne Miervalža Birzes kā ārsta tapums	Ivars Orehovs Cilvēks un zirgs mijiedarbībā: tematiski literārie piemēri un Rūdolfa G. Bindinga olimpiski apbalvotās miniatūru prozas savdabība – argumentācija tulkošanai	Vita Zelče Uzvaras laukuma reprezentācija literatūrā
13.30–13.50	Sanita Duka Nemanāmās <i>flâneuses</i> Rīgā un viņu iznākšana atklāībā: Annas Lāces un Austras Skujiņas gadījumu salīdzinājums	Jānis Oga Latviešu rakstnieku publicistika 20. gs. 70.–80. gados: process un dialogs	Sigita Ignatjeva Amerikāņu modernists Viljams Folkners Padomju Latvijas kultūrtelpā	Laura Ardava-Āboliņa Interfrontes mītiņu Uzvaras laukumā reprezentācija presē 20. gadsimta 80. gadu beigās
13.50–14.10	Kārlis Vērdiņš “Starp zeņķiem, netīriem un kailiem”: strādnieku erotizācija Aleksandra Čaka agrīnajā dzejā	Ilze Jansone Laika apokalipse: Paula Bankovska romāns “Pasaules vēsture” kā reliģiski literārs teksts	Andrejs Daņilins Aspazijas dzejas tulkojumi krievu valodā padomju periodā	Ojārs Skudra Kolektīvās atmiņas kā sociāli politiski mitoloģijas, tradīcijas, mantojuma publiskie konstrukti latviešu drukāto mediju žurnālistu un publicistu tekstos 2022.–2023. gadā.
14.00–14.20		Edgars Lāms Civīlizācijas un cilvēces attīstības ceļa kritika un intertekstualitāte Paula Bankovska romānā “Pasaules vēsture”	Anda Kuduma Mazākumtautību kopienas literārās jaunrades iekļaušanās Liepājas kultūras ainavā (1960–1980)	Margarīta Dumeša Kodu jaukšana sociālo mediju diskursā Latvijā

14.30–14.40	Jautājumi un diskusija		
14.40–14.50	Pauze		
	227. telpa 21. sēde <i>Pēcpadomju un pēctrimdas krustceles: svešatnes latviešu mājupceļa naratīvi</i>	243. telpa 22. sēde	229. telpa 23. sēde
Sēdi vada	Ojārs Lāms	Antra Medne	Imants Ļaviņš
14.50–15.10	Ojārs Lāms Atpakaļ pie saknēm: latviešu-kanādiešu rakstnieka Mateja Kalna transnacionālās daiļrades loki	Antra Medne Aleksandra Čaka dzimtas garģie meklējumi vēstures perspektīvā	Ginta Elksne, Iliana Veinberga Industriālais romantisms: divu Rīgas Porcelāna rūpnīcas mākslinieču dzīvesstāsti
15.10–15.30	Madara Stāde Trimdas latviešu citādiskošana romānu sērijās “Mēs. Latvija, XX gadsimts” un “Es esmu...”	Signe Raudive Teodora Bērziņa apgāda “Grāmatu Zieds” vieta un redzamība 20. gs. 30. gadu beigu izdevējdarbībā	Vitālijs Gagunovs Daugavpils vecticībnieki sovjetizācijas ietekmē: tradīciju saglabāšana un adaptācija jauniem apstākļiem (1944–1985)
15.30–15.50	Elvis Friks Atgriešanās romāni: Ainas Vāveres “Varbūt tā bija” un Agate Nesaule “Zudušie saulgrieži”	Jana Dreimane Latvijas Sociāldemokrātiskās strādnieku partijas “Nākotnes kultūra”: ieskats uzņēmuma darbībā (1926–1934)	Iveta Zāģere Keramikas amatnieku jaunrades iespējas Latvijā (1990–2024)
15.50–16.10		Evija Laganovska Imantas pulka strēlnieku žurnāls “Kaija”: ceļojuma Vladivostoka–Latvija (25.02.1920.–05.05.1920.) okeānu pārle sešos skrējienos	
16.10–16.20	Jautājumi un diskusija		
16.20	Konferences noslēgums		



Konference tiek īstenota ar Latvijas Zinātnes padomes finansējumu projektos:

- “Latvijas 20.–21. gadsimta vēsture: sociālā morfoģenēze, mantojums un izaicinājumi” (VPP-IZM-Vēsture-2023/1-0003)
- “Identitāšu ainavas: vēsture, kultūra un vide” (Nr. VPP-LETONIKA-2021/1-0008)